

ogsaa, det vil jeg dog nævne i denne Forbindelse, faaet fuld Sikkerhed for, at man fra et andet Lands Side, fra en Stormagts Side, fra Italiens Side, netop afventer, hvorledes det forløber med den engelsk-russiske Overenskomst, inden man sætter sig i Bevægelse. Man ser altsaa, at ogsaa et stort Land kan tage dette overordentlig naturlige Hensyn til sine Interesser, som man her frygter for at tage. Dette altsaa med Hensyn til Tidspunktet.

Dernæst fordrer denne Resolution, som vi gerne for at faa Kontinuitet i Tingene skulde staa paa, at Overenskomsten skal være virkelig betydningsfuld for os. Her er der jo et Forhold, som vi bliver nødsaget til at se i Øjenene, og det er dette, at først og fremmest i økonomisk Henseende staaer Sovjetrusland og vi paa fuldstændig modsatte Standpunkter, Standpunkter, der saa at sige udelukker hinanden. Hele vort Samfund, hele vor Økonomi hviler paa Privat-ejendomsretten; derovre hviler det paa det stik modsatte, paa Statsejendomsretten. Hvad vi her kalder velerhvervet Besiddelse, kalder de derovre Tyveri, og hvad vi vilde kalde Tyveri, er velerhvervet Besiddelse derovre. Se, det er to hinanden saa stik modsatte Synspunkter, at man kan sige, det bliver lidt vanskeligt overhovedet at slutte Overenskomster mellem dem. Nu skal jeg for øvrigt indrømme, at gøres kan det; Livet er heldigvis mere elastisk end Principperne, og det lader sig praktisere, men det lader sig naturligvis kun praktisere i det Øjeblik, der i Praxis gives op paa Principperne. Det kan ikke gaa saadan, som det ærede Medlem Hr. Moltesen sagde, at naar vi vil handle med Rusland, maa vi naturligvis finde os i deres Metoder, for saa bliver det umuligt at handle med Rusland; Rusland maa til en vis Grad give Licens, det maa til en vis Grad give efter, og det er Rusland naturligvis ogsaa villigt til, saa længe det har Brug for os, men eet maa vi være klare over, og det er vi ogsaa, og for det er der heller ikke givet nogen som helst Garanti i selve Traktaten, at ikke en Time længere, end Rusland vil, eksisterer der et Forhold, under hvilket man overhovedet kan handle, og den Handel, man faar i Stand, gaar ikke et hundrede Kroner ud over det, Rusland vil tillade. Men i Traktatens Artikel II og III har vi de Punkter, som afgør denne Sag; Handelen i hvert Land, hedder det, maa ske i Henhold til dette Lands Lovgivning, Kontrakter maa afsluttes i Henhold til hvert Lands Lovgivning, og Tvistigheder, som flyder af disse Kontrakter, maa afgøres i Henhold til hvert

Lands Ret. Dette Standpunkt er selvfølgelig et for Sovjetrusland ganske overordentlig heldigt Standpunkt, for vore Retsforhold ligger i et fuldstændigt fast Leje, hvilende paa privat Ejendomsret og paa en Lovgivning, der ikke lader sig forandre fra i Dag til i Morgen. Sovjetruslands ligger paa den kommunistiske Besiddelse, det at have privat Eje er dér i og for sig en Forbrydelse mod Staten, Staten er den, der ejer Tingene; og Forholdene ligger paa en Lovgivning, der kan forandres fra i Dag til i Morgen.

At det, jeg her taler om, ikke er lutter Teori, vil jeg kunne gøre Herrerne ganske klart ved at oplæse for Dem et lille Replikskifte, som fandt Sted paa Genua-Konferencen, og som er ganske overordentlig interessant og oplysende. Det rummer saa at sige det hele Forhold i en Nøddeskal. For det gjorde den nuværende svenske Statsminister Trygger Rede, da Sagen var til Behandling paa den svenske Rigsdag; og han gjorde det i følgende Udtryk, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal oplæse: „En af de belgiske Ekspertter tog sit Udgangspunkt i følgende tænkte Tilfælde: at den russiske Regering hos en Bankier i Bryssel havde deponeret et Beløb paa nogle Millioner Francs samtidig med, at den paagældende Bankiers faste Ejendom var beslaglact i Sovjetrusland. Og han stillede nu det Spørgsmaal: om Bankieren efter den russiske Delegations Principper var pligtig til at betale den russiske Regering det deponerede Beløb samtidig med, at denne uden videre kunde beholde den nationaliserede Ejendom. Herpaa svarede Rakovsky paa den russiske Delegations Vegne *bekræftende*; thi det drejede sig om to ulige Forhold: Tabet af Bankierens Ejendom i Rusland hvilede paa en Lov eller et Dekret, paa Grund af hvilket Bankierens Ejendom var blevet nationaliseret — altsaa fuldkommen lovmedholdeligt —, Bankierens Forpligtelse til at betale det deponerede Beløb hvilede paa den i Belgien gældende Lovgivning. Altsaa ligeledes fuldstændig lovmedholdeligt. Dér ser De, hvorledes disse Principper staaer lige stik mod hinanden og altsaa rent automatisk bringer alle Fordelene over paa russisk Side, vedkendt altsaa paa en højtidelig Konference i Genua af selve den russiske Delegation.

Og som det forholder sig med Hensyn til Ejendomsforholdene og med Hensyn til alle de Afgifter, som den Handel, der muligvis kommer til Stede, skulde være nødt til at give til den russiske Stat, forholder det sig i Virkeligheden ogsaa med Hensyn til Ret-